

Molier

Skąpiec

 AKT I

SCENA I – Harpagon i Walery

Materiał został opracowany przez zdajdobrze.pl

zdajdobrze.pl

- Harpagon jako tyran domowy – wszystko kontroluje, oszczędza na wszystkim
- Walery (w służbie Harpagona) okazuje wielką pokorę wobec ojca Elizy – ukrywa, że jest zakochany w jego córce
- Harpagon podejrzewa Walerego o nadskakiwanie mu, ale docenia jego „rozsądek” (czyli popieranie oszczędności).

SCENA II – Harpagon i Kleant

- Kleant też zakochany (w Mariannie) i chce prosić ojca o zgodę na ślub
- Dzieci starają się nie zdradzić przed ojcem, o kogo chodzi.
- Harpagon wyznaje, że... sam chce się ożenić z Marianną!

SCENA III – Harpagon, Jakub, Strzałka

- Harpagon podejrzewa Strzałkę o spiskowanie z synem i go wyrzuca z domu.
- Strzałka domyśla się, że Harpagon ma jakieś ukryte pieniądze i chce ich pilnować.

SCENA IV – Harpagon rozmawia z Elizą

- Harpagon oznajmia córce, że wyda ją za Anzelma (który nie żąda posagu).
- Eliza jest przerażona – kocha Walerego! 😬

SCENA V – Walery uspokaja Elizę

- Obiecuje jej, że coś wymyśli, by udaremnić ślub.
- Widać, że kocha ją naprawdę i działa odważnie, mimo bycia tylko sługą.

👉 **AKT I – TABELKA**

Scena	Kto?	Co się dzieje?
I	Eliza, Walery	Walery wyznaje miłość Elizie . Obiecuje zdobyć zgodę ojca.
II	Kleant, Strzałka	Kleant opowiada słudze o swojej miłości do Marianny.
III	Harpagon, Strzałka	Harpagon wypytuje Strzałkę i podejrzewa wszystkich o kradzież.
IV	Kleant, Harpagon	Ojciec i syn rozmawiają. Harpagon nie mówi wprost, kogo chce poślubić.
V	Harpagon, Walery, Eliza	Harpagon rozkazuje Elizie wyjść za Anzelma. Walery staje w jej obronie .
VI	Harpagon, sam	Harpagon wygłasza monolog o swoim skąpstwie i nieufności.

AKT II

SCENA I – Kleant i Strzałka

- Kleant opowiada o tym, jak pożyczał pieniądze u lichwiarzy, by zdobyć posag dla Marianny.
- Okazuje się, że lichwiarzem jest... Harpagon! Ojciec podstępnie pożyczył synowi pieniądze na ogromny procent

SCENA II – Harpagon, Kleant i Jakub

- Harpagon chce zorganizować kolację zaręczynową z Marianną. Kleant stara się wszystko pokrzyżować.

SCENA III–V – Walery i Harpagon

- Walery wciąż udaje sługę wiernego Harpagonowi – podkreśla oszczędność, gani młodych ludzi.
- Harpagon czuje się dumny, że ktoś go tak popiera – nie wie, że to pułapka.

SCENA VI – Harpagon znajduje miejsce na ukrycie szkatułki

- Ukrywa 10 tysięcy talarów w ogrodzie

AKT II – TABELKA

Scena	Kto?	Co się dzieje?
I	Harpagon, Jakub	Harpagon planuje poślubić Mariannę. Każe służbie przygotować wystawne przyjęcie, ale jak najtaniej 📦.
II	Harpagon, Walery	Walery schlebia Harpagonowi, żeby zostać w jego łaskach 😊.
III	Kleant, Harpagon	Ojciec i syn rozmawiają, ale znów mijają się w komunikacji.
IV	Harpagon, Strzałka	Harpagon wypytuje sługę i nadal mu nie ufa 🙄.
V	Harpagon, Strzałka, Kleant	Dochodzi do konfrontacji: okazuje się, że Kleant i Harpagon kochają tę samą kobietę – Mariannę! 🤯
VI	Kleant, Strzałka	Kleant prosi sługę o pomoc w zdobyciu Marianny ❤️.

AKT III

SCENA I – Frozyna i Marianna

– Frozyna przekonuje Mariannę, by poślubiła Harpagona – zachwala go (mimo wszystko) 😬

SCENA II – Przybycie Harpagona

– Harpagon przynosi podarki i zachwyca się Marianną, która próbuje być grzeczna, ale widać jej niechęć.

SCENA III – Kleant i Marianna

– Gdy ojciec wychodzi, Kleant i Marianna wymieniają czułości.
– Eliza i Frozyna wspierają zakochanych ❤️

SCENA IV–V – Harpagon i Frozyna

– Harpagon zaczyna być podejrzliwy. Uważa, że wszyscy są przeciwko niemu.
– Nie chce zapłacić Frozynie za pomoc w swataniu – boi się, że ktoś na tym zarobi 😬

🎭 AKT III – TABELKA

Scena	Kto?	Co się dzieje?
I	Frozyna, Marianna	Frozyna próbuje przekonać Mariannę, by poślubiła Harpagona – dla pieniędzy.
II	Harpagon, Frozyna	Harpagon dopytuje Frozynę o Mariannę. Próbuje negocjować koszty jej „pomocy”.
III	Harpagon, Frozyna, Marianna, Eliza, Walery	Spotkanie Harpagona z Marianną – nieudane. Kleant udaje, że pomaga ojcu, ale robi wszystko, by ośmieszyć go przed Marianną.
IV	Harpagon, sam	Monolog Harpagona: czuje się zdradzony, ale nie wie jeszcze wszystkiego.

🎭 AKT IV

SCENA I – Spisek zakochanych

– Kleant, Marianna, Eliza i Frozyna wspólnie planują, jak zniechęcić Harpagona do ślubu
– Frozyna wpada na pomysł: znaleźć kobietę, która udając bogatą damę, zakocha się w Harpagonie. On porzuci Mariannę dla pieniędzy!

SCENA II–III – Harpagon i Kleant

– Harpagon zaczyna podejrzewać coś, widząc, że Marianna i Kleant są sobie bliscy.
– Kleant udaje, że Marianna mu się nie podoba, by zachęcić ojca do rezygnacji z małżeństwa.
– Kiedy ojciec chce „oddać mu ją z łaski”, Kleant wybucha – przyznaje się do miłości do Marianny i mówi, że będzie walczył o nią do końca.

SCENA IV–VI – Kłótnia, bójka i kradzież

Materiał został opracowany przez zdajdobrze.pl

- Dochodzi do awantury: Harpagon chce bić Kleanta kijem, syn nie ustępuje.
- Jakub udaje, że godzi ich ze sobą, ale tylko ich zwodzi.
- W tym czasie Strzałka kradnie szkatułkę Harpagona
- Harpagon wpada w rozpacz – gubi zmysły, obwinia wszystkich, oskarża wszystkich o kradzież i chce „wziąć dom na tortury”.

AKT IV – TABELKA

Scena	Kto?	Co się dzieje?
I	Kleant, Marianna, Eliza, Frozyna	Kleant i Marianna planują, jak pokrzyżować plany Harpagona. Frozyna wymyśla, by zwabić Harpagona wizją bogatej markizy.
II–III	Harpagon, Kleant	Harpagon próbuje wybać syna. Kleant udaje, że nie kocha Marianny – tylko po to, by przejąć inicjatywę.
IV–V	Harpagon, Kleant, Jakub	Dochodzi do ostrej kłótni między ojcem a synem. Interweniuje Jakub – manipuluje obu, mówiąc każdemu to, co chce usłyszeć.
VI	Strzałka, Kleant	Strzałka zdobywa szkatułkę Harpagona – czyli jego ukochany skarb!
VII	Harpagon, sam	Harpagon odkrywa kradzież. Popada w szal: oskarża wszystkich, nawet siebie.

AKT V

SCENA I – Harpagon i komisarz

Harpagon sprowadza komisarza, by zgłosić kradzież szkatułki z dziesięcioma tysiącami talarów.

- Płacze, krzyczy, domaga się, by aresztować całe miasto.
- Komisarz, choć uprzejmy, proponuje spokojniejsze działania.

SCENA II – Jakub oskarża

Jakub wchodzi, myśląc o... gotowaniu prosiaka.

- Falszywie oskarża Walerego o kradzież, by się zemścić.
- Harpagon mu wierzy.

SCENA III – Walery się „przyznaje”

- Walery nie zaprzecza, mówi o... miłości do Elizy
- Harpagon myśli, że chodzi o szkatułkę!
- Wychodzi na jaw, że Walery i Eliza są zaręczeni.

SCENA IV – Eliza błaga ojca

- Przypomina, że Walery uratował jej życie.
- Harpagon nie chce słuchać: „Wolałbym, żebyś się utopiła...”

SCENA V – Pojawia się Anzelm

- Walery wyjawia, że jest synem don Tomasza d'Alburci z Neapolu.
- Anzelm rozpoznaje go... jako swojego syna!

SCENA VI – Wielkie odkrycie

- Marianna okazuje się siostrą Walerego.
- Anzelm to ich ojciec. Rodzina się odnajduje

SCENA VII – Szkatułka wraca

- Kleant ma szkatułkę. Odda ją tylko, jeśli ojciec zgodzi się na ślub z Marianną.
- Anzelm godzi wszystkich i funduje oba wesela
- Harpagon odzyskuje szkatułkę i pędzi ją ucałować

 AKT V – TABELKA

Scena	Kto?	Co się dzieje?
I–II	Harpagon, Komisarz, Jakub	Harpagon wzywa komisarza i chce oskarżyć cały dom. Jakub oskarża Walerego – z zemsty.
III–IV	Harpagon, Walery	Walery zostaje oskarżony, ale wyjawia prawdę: kocha Elizę i zaręczył się z nią z miłości, nie dla pieniędzy .
V	Eliza, Marianna, Anzelm	Pojawia się Anzelm. Harpagon żąda zemsty. Dochodzi do rodzinnego zamieszania.
VI	Kleant, wszyscy	Kleant szantażuje ojca: odda szkatułkę w zamian za Mariannę.
VII	Anzelm, wszyscy	Wielkie zaskoczenie! Walery i Marianna są dziećmi Anzelma – ich ojciec żyje! Wszyscy się godzą 🎉.
VIII	Harpagon, Anzelm	Harpagon zgadza się na śluby – byle odzyskać szkatułkę i nie płacić za wesele.

SPRAWDZIAN ZE ZNAJOMOŚCI TREŚCI „SKĄPCA” (Molier)

- Kto jest głównym bohaterem komedii "Skąpiec"?
 - Don Juan
 - Harpagon
 - Alcest
 - Tartuffe
- W jaki sposób Harpagon planuje ożenić swoje dzieci?
- Kim jest Marianna dla Cléanta?
 - Siostrą Harpagona
 - Służącą Elizy
 - Obiektem jego miłości
 - Narzeczoną Walerego

4. Opisz scenę zniknięcia szkatułki Harpagona. Jak zareagował?
5. Ile pieniędzy znajduje się w szkatułce Harpagona?
 - A. 5 tysięcy liwrow
 - B. 10 tysięcy dukatów
 - C. 10 tysięcy ecu
 - D. 1000 talarów
6. W jaki sposób Molier ukazuje skąpstwo jako śmieszność?
7. Jaką rolę odgrywa Frozyna w planach Harpagona?
 - A. Jest jego kucharką
 - B. Pomaga mu zdobyć Mariannę
 - C. Donosi służbie
 - D. Zakochuje się w Cléancie
8. Jakie są argumenty Walerego przeciwko decyzjom Harpagona?
9. Co proponuje Harpagon Anzelmowi w zamian za zgodę na ślub dzieci?
 - A. Darmowy lokal
 - B. Spłatę długu
 - C. Opłacenie wesela
 - D. Powrót szkatułki
10. Jak Harpagon traktuje swoją służbę? Co to mówi o jego charakterze?
11. Jak nazywa się córka Harpagona?
 - A. Elwira
 - B. Eliza
 - C. Emilia
 - D. Elmira
12. Jakie były prawdziwe tożsamości Marianny i Walerego?
13. Gdzie rozgrywa się akcja sztuki?
 - A. W Paryżu
 - B. W Marsylii
 - C. W domu Elizy
 - D. W willi Anzelma
14. Czy Harpagon kocha swoje dzieci? Uzasadnij swoją odpowiedź.
15. Jaką cechę Harpagona Molier przedstawia jako jego największą wadę?
 - A. Pychę
 - B. Naiwność
 - C. Chciwość
 - D. Brak ambicji
16. W jaki sposób Harpagon reaguje na propozycje swoich dzieci?
17. Jak Harpagon odnosi się do miłości?
 - A. Romantycznie
 - B. Uważa ją za stratę pieniędzy

- C. Chce wszystkim pomóc się zakochać
- D. Jest obojętny

18. W jaki sposób komedia Moliera kończy się szczęśliwie?
19. Co symbolizuje szkatułka Harpagona?
 - A. Siłę i władzę
 - B. Uczucia
 - C. Strach i przywiązanie do pieniędzy
 - D. Sprawiedliwość
20. Czy Harpagon ponosi karę za swoje skąpstwo? Uzasadnij odpowiedź.

 ODPOWIEDZI:

1. B
2. (Otwarte – np.: Planuje wydać córkę za Anzelma, a sam chce ożenić się z Marianną, którą kocha jego syn Cléante.)
3. C
4. (Otwarte – np.: Szkatułka zostaje skradziona, Harpagon wpada w szal, oskarża wszystkich i obiecuje nagrodę za jej odnalezienie.)
5. C
6. (Otwarte – np.: Molier wyolbrzymia chciwość Harpagona, jego śmieszne oszczędności, podejrzliwość wobec wszystkich.)
7. B
8. (Otwarte – np.: Walery twierdzi, że Eliza powinna wyjść za mąż z miłości, nie z przymusu, i broni jej przed ojcem.)
9. C
10. (Otwarte – np.: Harpagon nie ufa służbie, traktuje ją podejrzliwie i źle płaci – pokazuje jego skąpstwo i brak szacunku.)
11. B
12. (Otwarte – np.: Okazuje się, że Marianna i Walery są dziećmi Anzelma, zaginionymi dawno temu w katastrofie.)
13. A
14. (Otwarte – np.: Trudno mówić o miłości – Harpagon traktuje dzieci jak narzędzia do realizacji własnych celów.)
15. C
16. (Otwarte – np.: Nie bierze ich pod uwagę, jest despotyczny i myśli tylko o pieniądzach.)
17. B

18. (Otwarte – np.: Szkatułka się odnajduje, tożsamości zostają wyjaśnione, dzieci pobierają się z osobami, które kochają.)

19. C

20. (Otwarte – np.: Nie do końca – zachowuje pieniądze i nie zmienia swojego myślenia, mimo że traci władzę nad dziećmi.)

Po więcej materiałów zajrzyj na nasze strony

www.zdajdobrze.pl

www.uczdobrze.pl